

Sprawozdanie

Z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 34a w zw. z art. 5c pkt 3, art. 33 ust. 3 pkt 1-2 i ust. 4-6 ustawy o systemie oświaty z dnia 07.09.1991 r. w Gimnazjum nr 56 ul. Promyk 4 60-393 Poznań. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach od 24.07.2017 r. do 31.07.2017 r. z przerwą dnia 26.07.2017 r. Kontrolę przeprowadziła Jadwiga Mazur pracownik Biura Kontroli Urzędu Miasta Poznania Kontrola ujęta jest w planie kontroli Biura na rok 2017, zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta Poznania. Kontrolę przeprowadzono w trybie i na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania. Zawiadomienie o kontroli oraz oświadczenie kontrolera **akta kontroli str. 1-6**. Kontrolę przeprowadzono w trybie uproszczonym.

II. Cel kontroli

Celem kontroli jest ocena prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej, sprawdzenie rzetelności prowadzonej ewidencji dochodów i wydatków, sprawdzenie zgodności sporządzanych sprawozdań z ewidencją księgową oraz gospodarowanie mieniem.

Kontrolę przeprowadza się pod względem następujących kryteriów:

- legalności,
- gospodarności,
- celowości,
- rzetelności

III. Zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

Kontrola wewnętrznych regulacji i ich realizacja w kontrolowanej jednostce w 2016 roku.

Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za okres od 01.12. 2016 r. do 31.12.2016 r.

Kontrolą objęto:

- stosowanie procedur kontroli dochodów i wydatków dokonywanych ze środków publicznych, w tym zgodności z planem finansowym,
- stosowanie zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków,
- prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych,

- prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, badanie zgodności danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z ewidencją księgową,
- prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych,
- zasady gospodarowania mieniem.

W toku czynności kontrolnych sprawdzono także:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z rejestrów sprzedaży i zakupu z deklaracją,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez Jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o obowiązujące w 2016 r. przepisy prawa.

IV. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych

Na podstawie książki kontroli zewnętrznej, kontroler ustalił, że w okresie ostatnich trzech lat w Gimnazjum nr 56 nie przeprowadzano kontroli finansowej.

V. Informacje ogólne o jednostce

Sprawdzenie wewnętrznych regulacji w zakresie gospodarki finansowo - księgowej obowiązujących w kontrolowanej jednostce w 2016 roku w tym w zakresie podatku VAT

1. Ustalenia szczegółowe.

1.1. Gimnazjum nr 56 im. Józefa Wybickiego prowadzi działalność organizacyjno - prawną w formie jednostki budżetowej w oparciu o Statut, którego jednolity tekst uchwalono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 13 września 2016 r. Gospodarka finansowa prowadzona jest w oparciu o zasady określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w oparciu o przepisy wykonawcze wydane na podstawie ww. ustawy.

1.2. Zasady rachunkowości zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora nr 6/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. Kontroler sprawdził, czy w zakresie opracowania polityki rachunkowości dyrektor jednostki zastosował się do wytycznych wynikających z Pisma Okólnego nr 1/2014

Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. Do oceny polityki rachunkowości wykorzystano kwestionariusz kontroli, który włączono do **akt kontroli str. 7-10**. Kopia polityki rachunkowości wraz wydrukiem planu kont **akta kontroli str. 11-31**.

Nieprawidłowości dotyczące polityki rachunkowości

W wyniku analizy wprowadzonej do stosowania polityki rachunkowości w Gimnazjum nr 56 stwierdzono niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości poprzez:

- brak zapisu dotyczącego metod wyceny aktywów i pasywów oraz zasad ustalania wyniku finansowego, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- brak opisu systemu przetwarzania danych lub systemu informatycznego, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3c cytowanej powyżej ustawy,
- nieokreślenie końca okresu amortyzacji mając na uwadze art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz nie podjęcie decyzji o częstotliwości dokonywania odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych w roku obrotowym mając na uwadze § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...),
- nieokreślenie w zakładowym planie kont zasad prowadzenia ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 a. Obowiązek prowadzenia ksiąg pomocniczych wynika z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- niezamieszczenie w polityce rachunkowości opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, wraz z opisem algorytmów i parametrów. Ponadto nie określono wersji oprogramowania i daty jego eksploatacji, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.c cytowanej powyżej ustawy,
- nieokreślenie zasady przechowywania danych, w tym ksiąg rachunkowych (wydruków komputerowych) dowodów księgowych innych dokumentów stanowiących podstawę zapisu w księgach rachunkowych, mając na uwadze art. 71-73 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości,
- niustalenie w przepisach wewnętrznych techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 cytowanej powyżej ustawy.

Kierownik jednostki nie dokonał aktualizacji zakładowego planu kont w oparciu o wytyczne wynikające z Pisma Okólnego nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. nie wprowadzając i nie opisując zasad funkcjonowania niżej wymienionych

kont księgowych pomimo ewidencjonowania na nich operacji gospodarczych. Dotyczy to następujących kont:

- 220-000 Rozliczenie podatku VAT należnego w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 220-001 Rozliczenie podatku VAT naliczonego od nabycia towarów i usług pozostałych do rozliczenia w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 220-002 Rozliczenie podatku VAT naliczonego od nabycia towarów i usług zaliczanych do środków trwałych rozliczenia w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 225-002-01 Podatek VAT należny
- 225-002-02 Podatek VAT naliczony
- 225-00W Rozrachunki wewnętrzne z tytułu podatku VAT.

Działanie takie narusza postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a powyżej cytowanej ustawy. Zakładowy plan kont stanowiący element dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości powinien być dostosowany do aktualnych potrzeb jednostki. Z powyższych ustaleń o wyniku, że dyrektor jednostki nie dokonał aktualizacji polityki rachunkowości w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

1.3. Gospodarkę finansową w Gimnazjum nr 56 w okresie objętym kontrolą regulowały niżej wymienione zarządzenia:

- zarządzenie nr 1/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedur inwentaryzacyjnych.
- zarządzenie nr 2/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie zasad ewidencji i gospodarowania drukami ścisłego zarachowania. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 32.**
- zarządzenie nr 4/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedur gospodarki kasowej. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 33-38.**
- zarządzenie nr 8/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli wewnętrznej.
- zarządzenie nr 10/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania procedur obiegu dokumentów. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 39-43.**

- zarządzenie nr 11/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie zasad prowadzenia postępowań w zakresie zamówień zakupów i usług realizowanych w Gimnazjum nr 56. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 44-48.**

Nieprawidłowości dotyczące regulacji wewnętrznych w zakresie gospodarki finansowej.

W przepisach wprowadzających instrukcję kasową przywołano nieobowiązujące przepisy prawa:

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych (...) uchylone z dniem 01.01.2011 r.
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie szczególnych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych (...) (Dz. U. Nr 129, poz. 858) uchylone z dniem 11.07.2010 r.

Ponadto aktualizacji wymaga również zarządzenie z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie zasad prowadzenia postępowań w zakresie zamówień zakupów i usług. Aktualizacji należy dokonać mając na uwadze obowiązujące przepisy prawa.

2. Kierownictwo jednostki

2.1. Dyrektorem Gimnazjum nr 56 w okresie poddanym kontroli był **Pan Sławomir Eliks**, który funkcję tę pełni od 01.09.2007 r. do chwili obecnej. Ostatnie powierzenie stanowiska kierowniczego zarządzenie Nr 11/2012/P z dnia 09.01.2012 r. Powierzenie stanowiska nastąpiło z dniem 1 września 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r. Kopia ww. zarządzenia **akta kontroli str. 49.** Stanowisko wicedyrektora zostało powierzone p. B.W. po uzyskaniu pozytywnej opinii organu prowadzącego. Dyrektor jednostki powierzył funkcję wicedyrektora ww. na czas określony od 1 września 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r. Kopia dokumentacji **akta kontroli str. 50-51.**

Główny księgowy jednostki

2.1.1. Na stanowisku głównego księgowego w okresie objętym kontrolą zatrudniona była Pani M.P. na podstawie umowy o pracę. Pierwsza umowa została zawarta w dniu 15.03.2006 r. na czas do dnia 15.06.2006 r. Kolejną umowę zawarto od 16.06.2006 r. na czas nieokreślony wymiar czasu pracy 0, 50 etatu. Na podstawie przedłożonej dokumentacji kontroler ustalił, że zatrudniona na stanowisku głównej księgowej p. M.P. spełnia wymogi ustalone dla stanowiska głównego księgowego wynikające z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27

sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Poza dokumentami potwierdzającymi kwalifikacje głównej księgowej, w aktach osobowych znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 31.03.2006 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego”. Dyrektor jednostki w karcie stanowiska pracy określił głównej księgowej obowiązki wynikające z ustawy o finansach publicznych w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności.

Zakres obowiązków oraz karta stanowiska pracy zostały podpisane przez dyrektora jednostki oraz główną księgową. Kopie ww. dokumentów **akta kontroli str. 52-56.**

2.1.2. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w Gimnazjum nr 56 na stanowisku starszej księgowej w wymiarze 0,25 etatu zatrudniona jest p. E.M., która w ramach pełnego etatu wykonuje obowiązki sekretarza szkoły. Do obowiązków p. E.M., jako starszej księgowej należy cyt.: „*dokonywanie operacji księgowych na podstawie zatwierdzonych przez głównego księgowego dokumentów źródłowych w Gimnazjum nr 56 w Poznaniu w programie komputerowym użytkowanym w jednostce*”. Kopia zakresu obowiązków pracownika **akta kontroli str. 57-58.**

Nieprawidłowości

W zakresie obowiązków głównej księgowej, który datowany jest na dzień 13.09.2012 r. przywołano art. 45 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, która to ustawa została uchylona z dniem 31.12.2013 r. W związku z powyższym należy dokonać aktualizacji przepisów przywołanych, w ww. dokumencie.

3. Gospodarowanie mieniem

3.1. Kontrolowana jednostka posiada uregulowaną formę prawną władania nieruchomością.

Decyzją Nr 42 Zarządu Miasta Poznania z dnia 18.06.2002 r. orzeczono o odstąpieniu w trwałą zarząd na czas nieoznaczony na rzecz Gimnazjum nr 56 nieruchomość będącą własnością Miasta Poznania. W zakresie gospodarowania mieniem, kontroli poddano zasady ewidencjonowania składników majątku w okresie od 01.12.2016 r. do 31.12.2016 r. Do kontroli ww. zagadnienia wykorzystano kwestionariusz kontroli, który wraz załącznikami włączono do **akt kontroli str. 59-69.**

Z kwestionariusza kontroli wynika, że:

- ewidencja składników majątku prowadzona jest na kontach wskazanych w zakładowym planie kont,
- stany ewidencyjne są zgodne tzn. wartość majątku ujęta w księgach inwentarzowych zgodna jest ewidencją księgową,
- zapisów w ewidencji analitycznej prowadzonej do składników majątku dokonuje się zgodnie z wytycznymi wynikającymi z art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- w grudniu 2016 r. nie dokonywano likwidacji majątku.

3.2. Księgi inwentarzowe prowadzone są przez pracownika zatrudnionego na etacie sekretarza szkoły. Do prowadzenia ksiąg inwentarzowych jednostka korzysta z programu Wizja ERP.

Zagadnienia dotyczące gospodarowania majątkiem w zakresie najmu pomieszczeń zostaną opisane w części dotyczącej wydzielonego rachunku dochodów.

B. Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za rok 2016.

1. Realizacja planu finansowego, ewidencjonowanie operacji gospodarczych i finansowych, prawidłowość sporządzania sprawozdań w zakresie: operacji finansowych, sprawozdań budżetowych. Ocena zgodności ww. sprawozdań z ewidencją księgową.

2. Plan dochodów i jego realizacja (budżet).

Szczegółowe zestawienie dochodów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 1

Klasyfikacja Budżetowa §§	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2016 r.	Dochody wykonane/otrzymane			
		Wg Rb-27S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Analitycznej	Nr konta księgowego/ symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej
§ 0690 - wpływy z różnych opłat	350,00	251,00	251,00	Brak ewidencji analitycznej	130/221
§ 0970 - wpływy z różnych dochodów	0,00	531,00	531,00	Brak ewidencji analitycznej	130/221
Razem	350,00	782,00	782,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

2.1. Kontrolowana jednostka w dniu 17.01.2017 r. złożyła w Urzędzie Miasta Poznania Oddział Obsługi Finansowej Szkół i Placówek Oświatowych sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r.

ju 7

Ze sprawozdania wynika, że dochody wykonane i otrzymane za ww. okres to kwota 782,00 zł. Wykazana w sprawozdaniu w § 0690 kwota to wpływy z tytułu wydanych duplikatów legitymacji natomiast wykazana w § 0970 kwota to 0,3% z podatku PIT.

2.1.1. Ewidencja księgowa dochodów w okresie objętym kontrolą prowadzona była na następujących koncie: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

2.2. Kopia sprawozdania Rb-27S wraz z wydrukiem ksiąg rachunkowych o nazwie: Zestawienie księgowania na kontach” **akta kontroli str. 70-74.**

Nieprawidłowości

Do rozliczenia z miastem z tytułu dochodów budżetowych nie jest prowadzone konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych, ponadto nie jest prowadzone konto 720,, Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Zaniechanie prowadzenia ewidencji na ww. kontach jest niezgodne z obowiązującym w jednostce planem kont, oraz załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

Wnioski

Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za okres od początku 2016 r. do dnia 31.12.2016 r. zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3. Wydatki budżet

3.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe, konfrontując to z planem finansowym i jego wykonaniem sporządził zestawienie wydatków zakwalifikowanych do rozdziałów:

80110 Gimnazja.

80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli.

80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych.

80195 Pozostała działalność.

3.1.1. Plan finansowy wydatków na dzień 31.12.2016 r. do rozdziałów wymienionych powyżej to kwota 3 005 037,65 zł. Ze zbiorczego sprawozdania Rb-28S sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. wynika, że wydatki budżetowe za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. wyniosły ogółem 3 004 938,32 zł. Zbiorcze sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządowych zostało złożone w Urzędzie Miasta Poznania Oddział Obsługi Finansowej Szkół i Placówek

Oświatowych dnia 17.01.2017 r. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że dane liczbowe wykazane w § 4010- wynagrodzenia nie są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, różnica to kwota **531,00 zł**. W związku z powyższym poproszono główną księgową o złożenie wyjaśnień. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: „*Różnica pomiędzy paragrafem 4010 w Rb-28S a zestawieniem księgowym paragrafu 4010 tj. kwota 531, 00 zł wynika z art. 28 Ordynacji podatkowej zgodnie, z którą wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatku dochodowego do Urzędu Skarbowego umniejszone zostały o 0,3% za poszczególne miesiące co daje roczną kwotę 531,00 zł wykazaną w Rb-27S paragraf 0970. Miesięczne kwoty umniejszenia zostały przekazywane 20-tego każdego miesiąca na konto Urzędu Miasta Poznania.* Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 75.**

3.1.2. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki dokonane w poszczególnych rozdziałach w grudniu 2016 r. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków wynosi **302 406, 83 zł**, co stanowi **10,07%** planowanych wydatków. Kopia zbiorczego sprawozdania Rb-28S sporządzanego za okres od początku 2016 r. dla poszczególnych rozdziałów wraz z wydrukiem o nazwie: „Sprawozdanie plan – wydatek”, „Zestawienie księgowości na kontach” **akta kontroli str.76-92.**

Nieprawidłowości

Sprawozdanie zbiorcze Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. zostało sporządzone z naruszeniem zasad określonych w § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.02.2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Przywołany przepis stanowi, między innymi, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W przypadku sprawozdania sporządzonego, za ww. okres stwierdzono niezgodność w § 4010- wynagrodzenia osobowe z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Różnica to kwota 531, 00 zł.

4. Struktura dochodów - plan i wykonanie (wydzielony rachunek dochodów)

4.1. Rada Miasta Poznania upoważniła jednostkę kontrolowaną do gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dochodów na mocy uchwały NR LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ze zmianami.

4.1.1. Zestawienie dochodów wykonanych przez Gimnazjum nr 56 sporządzono na podstawie ksiąg rachunkowych, sprawozdania Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych sporządzonego za okres od początku 2016 r. do 31.12.2016 r.

Tabela nr 2

Klasyfikacja Budżetowa	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12. 2016 r.	Dochody wykonane za okres od początku roku do dnia 31.12. 2016 r.			
		Wg Rb-34S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Analitycznej	Nr konta księgowego/symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej
§ 0750 - wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	106 000,00	97 217,12	97 217,12	Brak ewidencji analitycznej do § 0750	132/760§0750/200
§ 0920 - wpływy z pozostałych odsetek	150,00	101,28	101,28	Brak ewidencji analitycznej	132/750§0920
§ 0960 - wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	1000,00	0,00	0,00	-	-
§ 0970 -	60 530,00	55 762,61	55 762,61	Brak ewidencji analitycznej	132/760§0970
Razem	167 680,00	153 081,01	153 081,01		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

4.1.2. W Gimnazjum nr 56 środki dotyczące dochodów własnych gromadzone były na wydzielonym rachunku bankowym. Ze sporządzonego sprawozdania Rb-34S oraz ksiąg rachunkowych wynika, że wykonanie dochodów na wydzielonym rachunku za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. wyniosło ogółem **153 081,01 zł**. Z analizy wynika, że na ww. kwotę składały się dochody uzyskane w trzech paragrafach:

§ 0750- wpływy z wynajmu pomieszczeń, mieszkania,

§ 0920 - odsetki od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów,

§ 0970 – wpływy z tytułu odszkodowania za uszkodzone mienie.

4.1.3. Powyżej wymienione źródła dochodów były zgodne z dochodami określonymi w art. 223 ustawy o finansach publicznych oraz w Uchwale Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ze zmianami w sprawie wydzielonego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami.

4.3. Prawidłowość zawartych umów.

Do kontroli wybrano umowy, na które w grudniu 2016 r. zostały wystawione faktury sprzedaży. Kopie umów wraz z kwestionariuszem kontroli **akta kontroli str. 93-153.**

Przegląd dokumentacji związanej z wynajmowaniem nieruchomości przez Gimnazjum nr 56 wykazał, co następuje:

- w zawieranych umowach najmu wynajmującym było Miasto Poznań reprezentowane przez Dyrektora,
- główna księgowość prowadzi ewidencję analityczną do rozrachunków z kontrahentami na koncie 200 „Rozrachunki z odbiorcami”,
- poddane kontroli umowy nie były zawarte na okres dłuższy niż trzy lata,
- w skontrolowanych umowach określono stawki czynszu, przedmiot najmu, natomiast nie określono celu, dla którego zostaje przeznaczony przedmiot najmu,
- w treści umów określono terminy płatności na 14 dni od daty otrzymania lub wystawiania faktury, za wyjątkiem umów dotyczących miejsc parkingowych, w tym przypadku termin określono do 10-tego każdego miesiąca,
- księgowane wpłaty na kontach analitycznych zgodne były z dowodami księgowymi (fakturami), przypis kwoty należnej był zaewidencjonowany w księgach rachunkowych w dacie wystawienia faktury sprzedaży, za wyjątkiem księgowania dotyczących miejsc parkingowych
- dyrektor jednostki w okresie objętym kontrolą nie dokonywał umorzeń zaległych należności.

4.4.1. Kontroli poddano terminowość płatności z tytułu najmu za grudzień 2016 r. Zestawienie sporządzono w tabeli, która włączona została wraz z wyciągami bankowymi potwierdzającymi zapłatę do **akt kontroli str. 154-164.**

Z zestawienia terminów płatności wynika, że jednostka z tytułu najmu pomieszczeń pozyskała środki w kwocie **3 048,25 zł.** Kwota została ustalona na podstawie wystawionych faktur i dokonanych przez najemców wpłat. Z analizy terminów zapłaty należności wynika, że najemcy przestrzegali terminów płatności.

Nieprawidłowości

a) Z kontroli dokumentacji w zakresie wynajmu pomieszczeń wynika, że dyrektor jednostki nie dopełnił czynności wynikających z art. 43 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami wymaganych od jednostki organizacyjnej na rzecz, której ustanowiony został trwały zarząd. Ustawodawca określił w cytowanym powyżej przepisie prawa obowiązki jednostki organizacyjnej, która po oddaniu nieruchomości w najem, użyczenie lub dzierżawę zobowiązana jest do powiadomienia właściwego organu w przypadku zawarcia umowy na czas oznaczony do trzech lat. Jednostka powinna uzyskać zgodę organu w przypadku, gdy umowa zawarta jest na czas dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony.

Zgoda jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

b) Dyrektor jednostki nie opracował regulaminu wynajmowania pomieszczeń, pomimo obowiązku, jaki w tym zakresie został nałożony na dyrektorów placówek oświatowych przez Wydział Oświaty pismem z dnia 25.04.2016 r. (znak Ow-V.703.6.2.2016).

c) Przypis kwoty należnej z tytułu wynajmu miejsc parkingowych ewidencjonowany był w księgach rachunkowych pod datą ostatniego dnia miesiąca. Natomiast najemcy mieli obowiązek dokonywania wpłat zgodnie z umową do dnia 10-tego każdego miesiąca. Ewidencjonowanie operacji sprzedaży w sposób opisany powyżej narusza postanowienia art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

5. Kontrola dokumentacji w zakresie podatku VAT

Zarządzeniem Nr 64/2016//P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 27.01.2016 r. i Zarządzeniem zmieniającym Nr 595/2016/P z dnia 01.08.2016 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7 przez Miasto Poznań, wdrożony został „skonsolidowany” sposób rozliczenia podatku VAT.

W związku z powyższym w trakcie czynności kontrolnych sprawdzono:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za grudzień 2016 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z deklaracji z rejestrami sprzedaży i zakupu,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o VAT, zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT podlegają usługi świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania oraz dostawy towarów i usług ściśle z tymi usługami związane. Gimnazjum nr 56 wykonuje czynności o charakterze sprzedażowym takie jak: wynajem pomieszczeń, wynajem mieszkań, czyli czynności stanowiące przejaw działalności gospodarczej. Miasto Poznań występuje w charakterze podatnika VAT w związku z wykonywaniem wskazanych powyżej czynności przez kontrolowaną jednostkę.

5.1. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestrów zakupu i sprzedaży oraz deklaracji VAT-7e. Sprawdzenie zgodności danych, wykazanych w deklaracji VAT-7e z rejestrami sprzedaży i zakupu za wrzesień 2016 r.

5.1.1. Sprawdzenia prawidłowości sporządzania deklaracji elementarnej VAT-7e pod względem formalnym i rachunkowym, zgodności danych wykazanych w deklaracji oraz prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży dokonano na podstawie kwestionariusza, który włączono do **akt kontroli str. 165-167**. Z kwestionariusza kontroli wynika, że:

- dane zawarte w deklaracji VAT -7e zgodne są z danymi zawartymi w rejestrach sprzedaży zakupu oraz z ewidencją księgową (dotyczy sprzedaży),
- w deklaracji VAT-7e za grudzień 2016 r. wykazano kwoty podstawy opodatkowania i kwoty podatku należnego i naliczonego,
- dane liczbowe wykazane w deklaracji elementarnej VAT-7e w pozycji C „Rozliczenie transakcji podlegających opodatkowaniu oraz podatku należnego a także transakcji wykonanych poza terytorium kraju” zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, 220-000-23 oraz 220-000-ZW. Dane wykazane w pozycji D.2. „Nabycie towarów oraz podatek naliczony z uwzględnieniem korekt” zgodne są z rejestrem zakupów. Kontroler stwierdził brak zgodności pomiędzy zapisami w deklaracji po stronie podatku naliczonego, a wartością wynikającą z konta księgowego 220-001 „Podatek VAT naliczony”. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT. W związku z powyższym poproszono o złożenie wyjaśnień główną księgową. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: „(...) Dane liczbowe wykazane w deklaracji VAT-7e za miesiąc XII/2016 w pozycji podatku VAT naliczonego nie są zgodne z danymi ewidencji księgowej konta 220 różnica danych liczbowych wykazana na koncie podatku naliczonego (220) była źle ewidencjonowana, wykazane było 25 741,77 zł (100%) podatku naliczonego, wykazana powinna być kwota przewspółczynnikiem proporcji w kwocie 229,78 zgodnie z deklaracją VAT-7e. ”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str.168**. Z ustaleń kontroli wynika, że jednostka prowadzi działalność statutową pozostającą poza zakresem podatku VAT, działalność opodatkowaną (najem pomieszczeń) oraz zwolnioną (mieszkania). W przypadku prowadzenia działalności „mieszanej” do obliczenia podatku podlegającego odliczeniu winien być stosowany wskaźnik proporcji oraz przewspółczynnik obliczony dla danej jednostki. Wyliczona w ten sposób kwota podatku winna być ujęta na koncie księgowym, a nie podatek VAT podlegający odliczeniu w 100%. Kopia deklaracji za grudzień 2016 r. wraz z wydrukami kont, których dane prezentowane są w deklaracji **akta kontroli str. 169-194**.

5.1.2. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży.

Transakcje o charakterze zakupowym ujęte w rejestrze zakupów mają odzwierciedlenie w dowodach księgowych (fakturach). Gimnazjum nr 56 dokonało odliczenia kwot podatku naliczonego VAT z faktur zakupu stosując wskaźnik proporcji, który został wyliczony przez szkołę i wynosił **85 %** oraz przewspółczynnik, którego wartość wynosiła **2%**. Dokumentację na podstawie, której wyliczono przewspółczynnik włączono do **akt kontroli str. 195-198**. Kopia rejestru zakupów **akta kontroli str. 199-202**.

5.1.3. Transakcje ujęte w rejestrze sprzedaży mają potwierdzenie w dowodach źródłowych (fakturach wystawionych w grudniu 2016 r.). Kontrolowana jednostka w rejestrze sprzedaży wykazała faktury dokumentujące sprzedaż opodatkowaną do której zastosowano stawkę **23 %** (najem pomieszczeń) oraz sprzedaż zwolnioną. Szkoła posiada w swych zasobach dwa lokale mieszkalne zajmowane przez byłych pracowników szkoły. Kopia rejestru sprzedaży wraz z kopiami faktur **akta kontroli str. 203-219**.

5.1.4. Faktury zakupu i sprzedaży posiadają dane adresowe Miasta Poznań oraz NIP Miasta Poznań, za wyjątkiem faktur za zakup okularów dla pracowników szkoły. Faktury, z których część została zwrócona w ramach dofinansowania ze środków publicznych, jako nabywcę wskazywały osobę fizyczną, a nie Miasto Poznań.

Wnioski

W odniesieniu do faktur zakupowych istotne jest powiązanie dokonywanych przez jednostkę zakupów z rodzajem prowadzonej działalności. Dlatego też w opisie faktury należałoby wskazać rodzaj działalności, której dotyczy dany zakup, tzn., czy dotyczy wyłącznie działalności niepodlegającej opodatkowaniu, zwolnionej, czy działalności mieszanej.

Nieprawidłowości

a) W wystawionych przez jednostkę fakturach sprzedaży (dotyczy wynajmu mieszkań) nie wskazano podstawy prawnej dającej prawo jednostce do nie naliczania podatku VAT. Podstawę stanowi art. 43 ust.1 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. W związku z powyższym w odniesieniu do ww. faktury, zgodnie z art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług należałoby wskazać podstawę prawną zwolnienia z obowiązku naliczania podatku.

b) Podatek VAT odliczono z faktur zakupu, które związane były z działalnością statutową jednostki. Odliczeniu podlegał podatek od faktur zakupu podręczników, od zakupów związanych z realizacją projektu „Gimnazjalista z pasją”. Wydatki związane z realizacją ww. projektu dotyczyły zakupu laptopów, gablot, tablic magnetycznych, zakupu mebli. Dokonując odliczeń podatku od zakupów wskazanych powyżej naruszono postanowienia art. 86 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, który stanowi, że, prawo do obniżenia kwoty podatku

należnego o kwotę podatku naliczonego, (czyli odliczenie) przysługuje podatnikowi, o którym mowa w art. 15 w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych. W opisanym powyżej przypadku nie ma podstawy do odliczenia.

c) W dowodach księgowych grudnia 2016 r. stwierdzono faktury na zakup okularów dla pracowników szkoły, w których jako nabywcę nie wskazano Miasto Poznań, lecz imiona i nazwiska pracowników szkoły. Działanie takie jest niezgodne z Zarządzeniem Nr 64/2016/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7e przez Miasto Poznań. Faktury dokumentujące zakup przez jednostkę obowiązkowo muszą w pozycji nabywca wskazywać Miasto Poznań, nazwę jednostki adres jednostki oraz NIP Miasta Poznania. Kopie faktur **akta kontroli str. 220-224.**

d) Dane liczbowe wykazane w deklaracji VAT-7e nie są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej konto 200-001 „Rozliczenie podatku VAT naliczonego od nabycia towarów i usług pozostałych do rozliczenia w danym miesiącu”.

Uchybienia

Na terenie przynależnym do szkoły wynajmowane były miejsca parkingowe na podstawie umów cywilnoprawnych. Kopie umów **akta kontroli str. 225-274.** Sprzedaż usługi dokonywana była na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Usługa wykazywana była w rejestrze sprzedaży na podstawie dowodu PK „Polecenie księgowania”, w którym zbiorczo wykazano kwotę czynszu i naliczony 23 % podatek VAT. Kopia dowodu **akta kontroli str. 275-281.** Zdaniem kontrolera poprawniejszy byłby następujący sposób działania. Jeżeli osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej nie zgłasza żądania wystawienia faktury, wówczas, aby prawidłowo ująć w rejestrze osiągniętą sprzedaż zgodnie z wytycznymi wynikającymi z pisma Skarbnika Miasta Poznania Fn- III/3228.2.5.2016 z dnia 21 marca 2016 r. należałoby wystawić dokument wewnętrzny w postaci faktury wewnętrznej.

5.2. Sprawdzenie prawidłowości ujmowania operacji gospodarczych związanych z podatkiem VAT w księgach rachunkowych wybranego do kontroli miesiąca.

5.2.1 Po przeprowadzonej kontroli dokumentacji księgowej czerwca 2016 r. (ksiąg rachunkowych, dowodów księgowych, zakładowego planu kont wygenerowanego z programu księgowego) ustalono, że transakcje związane z podatkiem VAT ewidencjonowane były na następujących kontach księgowych:

- 220-000 Rozliczenie podatku VAT należnego w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 220-001 Rozliczenie podatku VAT naliczonego od nabycia towarów i usług pozostałych do rozliczenia w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 220-002 Rozliczenie podatku VAT naliczonego od nabycia towarów i usług zaliczanych do środków trwałych rozliczenia w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 225-002-01 Podatek VAT należny
- 225-002-02 Podatek VAT naliczony
- 225-00W Rozrachunki wewnętrzne z tytułu podatku VAT.

Nieprawidłowości

Do ewidencji zakupów towarów i usług jednostka nie stosuje konta 300 „Rozliczenie zakupu”, co uniemożliwia sprawdzenie wykazanej kwoty podstawy opodatkowania w rejestrze zakupów VAT z księgami rachunkowymi. Nieprowadzenie ewidencji na ww. koncie jest niezgodne z załącznikiem nr 6 do Pisma Okólnego Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r., w którym to załączniku zostały opisane między innymi zasady prowadzenia ww. konta w jednostkach budżetowych.

6. Należności

6.1. Na dzień 31.12.2016 r. jednostka kontrolowana wykazała należności w kwocie 1 958, 91 zł. Saldo zgodne z kontem 200 „Należności z odbiorcami”, które prowadzone jest analitycznie wg kontrahentów. Kopia sprawozdania Rb-N sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału 2016 r. wraz z załącznikami **akta kontroli str. 282-286.**

6.1.1. W trakcie trwania czynności kontrolnych należność główna bez należnych odsetek w kwocie 147,40 zł została wpłacona na konto wydzielonego rachunku dochodów. Kopia dowodu wpłaty **akta kontroli str. 287**

Nieprawidłowości

a) Sprawozdanie Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2016 r. zostało sporządzone niezgodnie z zasadami jego sporządzania opisanymi w przepisach prawa w załączniku nr 9 rozdział 2 § 13 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. W pozycji *N4.należności wymagalne* wykazano kwotę należności, które nie były należnościami wymagalnymi. Wykazane w sprawozdaniu należności miały wskazany termin zapłaty styczeń 2017 r. Z ogółu wykazanych jedynie kwota **147,40 zł** winna być ujęta

w pozycji należności wymagalne, ponieważ termin zapłaty dla dłużnika minął i nie została ona przedawniona ani umorzona. Ponadto zgodnie z zapisem cytowanego powyżej rozporządzenia należności wymagalne rozumiane są, jako „wartość wszystkich bezspornych należności, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone”(…)

b) Od należności w kwocie 147,40 zł, która nie została uregulowana do dnia 31.12.2016 r. zostały naliczane odsetki do dnia 30.05.2016 r. Po tej dacie zaprzestano ich naliczania, czym naruszono postanowienia art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w związku z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Kopia umowy, faktury wystawionej dnia 27.08.2015 r. wraz z notą odsetkową **akta kontroli str. 288-291.**

7. Wydatki (wydzielony rachunek dochodów)

Ze sprawozdania Rb-34S sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. wynika, że jednostka zaplanowała wydatki z wydzielonego rachunku dochodów w kwocie 167 680, 00 zł wykonanie za ww. okres wg ksiąg rachunkowych i sprawozdania wynosi 153 081, 01 zł. Kontrolą objęto wydatki grudnia 2016 r. na kwotę **8 814, 64 zł**, co stanowi **5, 26 %** planowanych wydatków wydzielonego rachunku dochodów. Kopia sprawozdania, Rb-34S wraz z wydrukiem o nazwie: „Sprawozdanie plan- wydatek-saldo” oraz wydruki o nazwie „Obroty na kontach syntetycznych i analitycznych” **akta kontroli str. 292-299.**

8. Zobowiązania

8.1. Z zapisów zawartych w sprawozdaniu Rb-Z i weryfikacji faktur wynika, że na dzień 30.09.2016 r. Gimnazjum nr 56 nie posiadało zobowiązań wymagalnych. Kopia sprawozdania Rb-Z sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału 2016 r. **akta kontroli str.300-301.**

9. Ocena prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych

9.1. Sprawdzono niżej wymienione sprawozdania, wyniki zestawiono w kwestionariuszu kontroli sprawozdań, który włączono do **akt kontroli str. 302-304.** Kontroli poddano następujące sprawozdania:

Roczne sprawozdania budżetowe:

- Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r.

- Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r.,
- Rb-34S sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31.12.2016 r.

Sprawozdania w zakresie operacji finansowych:

- Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2016 roku,
- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2016 roku.

Wnioski

Sprawozdania budżetowe Rb-27S, Rb-34S sprawozdanie z operacji finansowych Rb-Z zostały sporządzone zgodnie z przepisami określającymi zasady ich sporządzania. Sprawozdania sporządzone zostały w sposób czytelny, podpisy złożono odrębnie na każdym formularzu w miejscu do tego oznaczonym. Pod podpisem umieszczona jest imienna pieczęć z imieniem i nazwiskiem osoby podpisującej. Dane liczbowe wykazane w ww. sprawozdaniach zgodne są z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych. Nieprawidłowości stwierdzono przy sporządzeniu sprawozdania Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. oraz sprawozdania Rb-N sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału. Szczegóły w treści sprawozdania.

10. Kontrola gospodarki pieniężnej

10.1. Kontrola operacji gospodarczych związanych z wydatkami występującymi na rachunku podstawowym jednostki, na wydzielonym rachunku dochodów w okresie od 01.12.2016 r. do 31.12. 2016 r.

Zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych

Tabela nr 3

Miesiąc XII/2016	Numery wyciągów bankowych	Numery Raportów kasowych	Numery księgowe sprawdzonych dowodów księgowych	Numery list plac	Potwierdzenie na dowodach procedur kontroli	
					Tak	Nie
(Budżet)	171-188	RK za okres od 01.12.2016 do 15.12.2016 RK za okres od 16.12.2016 do 31.12.2016	388-455	Listy plac od nr 145 do 146	x	
(WRD)	194-213	RK za okres od 01.12.2016 do 15.12.2016, RK za okres od 16.12.2016 do 31.12.2016.	462-505		x	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

10.2. W wyniku kontroli dowodów księgowych stwierdzono, że:

- zapisy w wyciągach bankowych zgodne są z dowodami źródłowymi,
- w dokumentacji grudnia 2016 r. znajdują się wszystkie wyciągi bankowe dokumentujące operacje pieniężne dokonywane za pośrednictwem banku,
- w obrębie wyciągów bankowych została zachowana ciągłość sald,
- dane zawarte w wyciągach bankowych zgodne są z danymi zawartymi w dowodach źródłowych potwierdzających dokonane operacje (fakturach, listach plac),
- dowody księgowe spełniają wymogi określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- dowody księgowe grudnia 2016 r. odzwierciedlały operacje gospodarcze, których dotyczyły, były kompletne i wolne od błędów rachunkowych,
- kontroler ustalił, że istnieje zgodność zapisów w księgach z dowodami księgowymi,
- zapisy na koncie 130 dokonywane były na podstawie dokumentów bankowych, tj. wyciągów bankowych,
- na fakturach znajduje się data wpływu, co umożliwi ustalenie, czy wszystkie koszty zakwalifikowano i ujęto w księgach rachunkowych,
- wynagrodzenia pracowników jednostki za grudzień 2016 r. zostały przekazane na zadeklarowane przez nich rachunki bankowe.

Nieprawidłowości

- a) Dowody księgowe zatwierdzane były przez Dyrektora oraz główną księgową. Działanie takie jest sprzeczne z art. 59 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych.
- b) Nie na wszystkich dowodach księgowych wskazana jest data przeprowadzenia kontroli merytorycznej, co narusza postanowienia pkt 8 obowiązujących w jednostce procedur obiegu dokumentów.
- c) Na dowodach księgowych dotyczących zakupu składników majątkowych brak potwierdzenia przekazania składników do użytkowania oraz informacji o ujęciu zakupionych składników w księgach inwentarzowych. Działanie takie narusza postanowienia obowiązujących w jednostce procedur obiegu pkt 8, które wprowadzone zostały przez dyrektora zarządzeniem nr 10/2011 dnia 1 stycznia 2011 r.
- d) Listy płac za grudzień 2016 r. nie zawierały daty ich sporządzenia, co narusza postanowienia art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości.
- e) W wyniku kontroli dowodów księgowych grudnia 2016 r. kontroler ustalił, że z § 3020 wydatkowano środki z Funduszu Zdrowotnego Nauczycieli na wypłatę świadczenia dla dyrektora jednostki. W związku z powyższym sprawdzono, czy przy wydatkowaniu środków z funduszu przestrzegano zapisów uchwały Nr XXXV/353/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli z opieki zdrowotnej, określenia rodzajów świadczeń w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu jej przyznawania. Kontroler ustalił, że dyrektor Gimnazjum nr 56, nie dopełnił obowiązku wynikającego z § 4 pkt 2 cytowanej powyżej uchwały, ponieważ nie złożył wniosku do Dyrektora Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Jednocześnie zgodnie z postanowieniem § 5 uchwały cyt: „ *w przypadku świadczenia dla dyrektora szkoły decyzję podejmuje Dyrektor Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania po otrzymaniu stosownego upoważnienia od Prezydenta Miasta Poznania* ”¹.
- f) W grudniu 2016 r. wypłacono nagrody dyrektora trójce nauczycieli pani. G.M., pani Ł. A. oraz pani W.B. niezgodnie z obowiązującym w jednostce regulaminem przyznawania nagród dyrektora. W aktach osobowych ww. osób nie umieszczono dokumentu stwierdzającego przyznanie nagrody. Wymóg zamieszczania dokumentu wynika z postanowieniem § 6 cytowanego powyżej regulaminu. Kopia regulaminu **akta kontroli str. 305-310**.

---

¹ Uchwała Nr XXXV/353/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 8 kwietnia 2008 roku w sprawie środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli z opieki zdrowotnej, określenia rodzajów świadczeń w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu jej przyznawania ze zmianami.

11. Rozliczenia finansowe

Rozliczenia finansowe w 2016 r. dokonywane były za pośrednictwem systemu bankowego IPKO w Poznaniu. Jednostka korzystała z elektronicznych form przelewu. Do dysponowania saldem rachunku przy wykonywaniu operacji finansowych za pośrednictwem systemu bankowego wymagane było złożenie dwóch podpisów elektronicznych – każdorazowo dyrektora jednostki oraz jednego z upoważnionych pracowników. Kopia wniosku dostępu do IPKO Biznes **akta kontroli str. 311-315**. Upoważnienie do składania podpisów miały następujące osoby: główna księgowa, sekretarz szkoły (starsza księgowa). Kontroler zwrócił się z pytaniem do dyrektora, czy dokonuje weryfikacji danych kontrahenta przed zatwierdzeniem transakcji finansowej. Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez dyrektora kontrolowanej jednostki wynika, że cyt.; (...) „Wyjaśniam, że przed autoryzacją na rachunku bankowym weryfikuję dane kontrahentów takie, jak: numer rachunku bankowego, na jaki mają zostać przekazane środki, kwoty zobowiązań finansowych zgodnych z fakturami, dane kontrahentów”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 316**. Dane do systemu wprowadzane są przez głównego księgowego i sekretarza szkoły.

12. Prowadzenia gospodarki kasowej

12.1. Gospodarkę kasową w Gimnazjum nr 56 reguluje zarządzenie nr 4/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedur gospodarki kasowej. Obowiązki kasjera w Gimnazjum nr 56 w okresie objętym kontrolą wykonywała **Pani L.S.** zatrudniona na stanowisku starszego referenta. Kontroler stwierdził, iż w aktach osobowych znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 09.06.2009 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego”.

12.1.1. Szczegółowe informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia gospodarki kasowej przedstawiono w kwestionariuszu o nazwie „Kontrola gospodarki kasowej”. Kwestionariusz kontroli **akta kontroli str. 317-319**.

12.1.2. W trakcie kontroli sprawdzono raporty kasowe grudnia 2016 r. z budżetu oraz wydzielonego rachunku dochodów w zakresie:

- ujmowania operacji kasowych w raportach,
- kompletności i prawidłowości dowodów kasowych, w tym, czy zawierały numery identyfikacyjne,
- zgodności zapisów w raportach kasowych z dowodami źródłowymi,
- ujmowania operacji kasowych w miesiącu objętym kontrolą,

- czy ujęte w raportach kasowych dowody księgowe są poddane procedurom kontrolnym, tzn. kontroli pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym,
- czy dowody księgowe zatwierdzone są przez upoważnione do tego osoby,
- czy sprawdzenia raportów kasowych dokonuje uprawniony pracownik.

Wnioski z kontroli prowadzenia gospodarki kasowej.

W grudniu 2016 r. z rachunków bankowych jednostki nie pobierano gotówki do zasilenia kasy. Zapisy w raportach były zgodne z dowodami źródłowymi, dowody były zatwierdzone przez dyrektora jednostki. Raporty kasowe sporządzane były przez uprawnionego do tego pracownika, któremu kierownik jednostki powierzył prowadzenie kasy, oraz sporządzanie raportów kasowych. Do sporządzania raportów wykorzystywany jest program Wizja.net. Operacje gospodarcze potwierdzone są dowodami źródłowymi (fakturami).

Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia gospodarki kasowej.

- a) Wypłaty gotówki z kasy dokonywano bez potwierdzenia jej odbioru, co jest sprzeczne z zapisem art. 21 ust.1 pkt 5 ustawy o rachunkowości. Na skontrolowanych dowodach załączonych do raportów kasowych dokumentujących wypłatę gotówki z kasy nie zamieszczano daty jej odbioru, co jest niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.
- b) Na wypłaconą gotówkę z kasy tytułem odprowadzenia na rachunek bankowy w grudniu 2016 r. nie wystawiono dowodu KW „Kasa wypłaci”. Niezałączanie do raportów kasowych dowodów potwierdzających poprawność dokonanych w nich zapisów narusza przepis art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz jest niezgodne z uregulowaniami wewnętrznymi w zakresie gospodarki kasowej.
- c) W grudniu 2016 r. dokonywano zakupów, których płatność następowała gotówką bez wcześniejszego pobrania środków z kasy. Działanie takie uniemożliwiało przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz. U. 2013.885.j.t. oraz uniemożliwiało przeprowadzenie przez głównego księgowego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych, z planem finansowym, do czego zobowiązuje art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a cytowanej powyżej ustawy.
- d) Na dowodach źródłowych dołączonych do raportów kasowych, nie zamieszczono numerów identyfikacyjnych pozwalających na powiązanie tych dowodów z zapisem księgowym. Działanie takie stanowi naruszenie zasady sprawdzalności ksiąg rachunkowych i narusza przepis art. 21 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

13. Racjonalność, celowość, legalność w gospodarowaniu środkami publicznymi.

13.1. Terminowość płatności faktur.

Jednostka kontrolowana realizuje płatności gotówką bądź przelewem. Przy regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów nie stwierdzono opóźnień w terminach płatności. Płatności gotówką dokonuje w dniu dokonania zakupów materiałów i usług oraz przelewem zgodnie z terminami określonymi przez dostawców usług.

13.2. Racjonalność i celowość ponoszonych wydatków.

Z ustaleń kontroli wynika, że w zakresie wydatkowania środków stosowano się do przepisu art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki ujęte w planie finansowym jednostki stanowią nieprzekraczalny limit. Kontroler ustalił, że w okresie objętym kontrolą w zakresie wydatkowania środków przestrzegano zapisu art. 44 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

13.3. Legalność wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dokumentów księgowych ustalono, że:

- wszystkie zrealizowane w miesiącu objętym kontrolą wydatki ujęte zostały w planie finansowym jednostki,
- wydatki w okresie objętym kontrolą były zgodne, co do wysokości i rodzaju z pozycjami uwidocznionymi w ewidencji księgowej,
- zrealizowane w okresie objętym kontrolą wydatki znajdują potwierdzenie w dowodach księgowych,
- kontrolowana jednostka w grudniu 2016 r. wydatkowała przydzielone jej do budżetu środki zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym. Wydatki dokonywane były na cele, dla których jednostka została powołana. W miesiącu objętym kontrolą wydatki ponoszone były w prawidłowej wysokości, nie były przekraczane terminy wymagalności zobowiązań.

14. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych

14.1. Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych przedstawiono w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 320-324**. Kontroler sprawdził prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych w stosunku do września 2016 r. W szczególności sprawdzono:

- czy jednostka prowadzi wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe,
- czy księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa,
- sprawdzono kompletność zapisów księgowych i ich udokumentowanie,
- czy dowody księgowe zawierają klasyfikację budżetową oraz dekretację kontową wydatków.

Wnioski.

Kontrolowana jednostka prowadzi niżej wymienione księgi rachunkowe:

- dziennik - nazwa nadana przez system „księga główna” natomiast, sposób ujmowania zdarzeń gospodarczych w porządku chronologicznym wskazuje, że jest to dziennik,
- księga główna - nazwa nadana przez system „zestawienie księgowania na kontach”, sposób ujmowania zdarzeń gospodarczych wskazuje, że jest to księga główna,
- zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykorzystywany jest program Wizja. ERP nr wersji 2017.29681 na korzystanie, z którego jednostka ma zawartą umowę. Główna księgową prowadzi oddzielnie księgi rachunkowe do budżetu, wydzielonego rachunku dochodów.

Księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie jednostki. Wyjaśnienie dyrektora dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz wykorzystywanego do tego celu programu akta **kontroli str. 325**. W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych kontroler ustalił, co następuje:

- w grudniu 2016 r. pozycje w dzienniku były kolejno numerowane,
- księgi rachunkowe oznaczone są nazwą jednostki, rodzajem księgi oraz nazwą programu komputerowego przy pomocy, którego są prowadzone, rokiem obrachunkowym, okresem, którego dotyczą oraz datą sporządzenia,
- zapisy w księgach rachunkowych były kompletne i udokumentowane dowodami dopuszczonymi przez dyrektora jednostki do stosowania,
- zapisy księgowe operacji gospodarczych zawierały datę księgowania, numer identyfikacyjny dowodu stanowiący podstawę zapisu, skróconą treść, kwotę oraz wskazanie kont, na których zostały ujęte,
- księgi rachunkowe za rok 2016 zostały zamknięte 17.06.2017 r.

Nieprawidłowości

a) Konto 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było niezgodnie z zasadami opisanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zgodnie

z rozporządzeniem cyt: „(...) Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych(...)”

b) Główna księgową nie dokonywała technicznych ujemnych zapisów w celu zachowania czystości obrotów na koncie 130 w przypadku zwrotów, mylnych wpłat. Działanie takie jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz z obowiązującym w jednostce zakładowym planem kont.

Zapis techniczny powinien wyglądać następująco:

- (-) Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”
- (-) Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki.

c) Główna księgową nie prowadzi konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, 980 „Plan finansowy”. Obowiązek prowadzenia ww. kont wynika z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

d) Potrącenia od wynagrodzeń tytułem opłaty składek PZU ewidencjonowane były na koncie 234 „Rozrachunki z pracownikami”, co jest niezgodne z zasadami w zakresie jego funkcjonowania opisanymi w załączniku nr 3 do cytowanego powyżej rozporządzenia.

e) Zapisy księgowe nie zawierały daty dokonania operacji gospodarczej, czym naruszono postanowienia art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

f) Dziennik zapisów księgowych, księga główna nie są prawidłowo nazwane, co narusza postanowienia art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Przykładowe wydruki akta kontroli str. 326-331.

15. Ocena funkcjonowania kontrolowanej jednostki. Mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej

Polityka rachunkowości wprowadzona zarządzeniem dyrektora nie była aktualizowana od 2011 r. nie zawierała wymaganych przepisem art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości zapisów. Przy opracowaniu zakładowego planu kont nie wzięto pod uwagę wytycznych określonych w Piśmie Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. Uregulowania w zakresie gospodarki finansowo- księgowej nie były również aktualizowane od 2011 r. o zmieniające się na przestrzeni lat przepisy prawa. Sprawozdanie Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. zostało sporządzone z naruszeniem przepisów w zakresie jego sporządzania; szczegóły str. 9 sprawozdania. Nieprawidłowości stwierdzono przy sporządzeniu sprawozdania Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2016 r.

Sprawozdanie zostało przygotowane nierzetelnie, ponieważ wykazane w sprawozdaniu należności w pozycji „wymagalne” nie były wymagalnymi. Szczegóły str. 16-17 sprawozdania.

Operacje gospodarcze w księgach rachunkowych były ewidencjonowane na bieżąco, czyli w dacie wpływu do jednostki. Skontrolowane dowody posiadały potwierdzenia przeprowadzenia mechanizmów kontrolnych przed ich ujęciem w księgach rachunkowych. Ustalone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczące nieprzestrzegania zasad prowadzenia konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) w zakresie ewidencji na kontach księgowych, miały wpływ na niezgodne ze stanem rzeczywistym przedstawienie danych w sprawozdaniu budżetowym z wydatków. Nieprawidłowości stwierdzono przy prowadzeniu ewidencji podatku VAT naliczonego, co skutkowało wykazaniem w deklaracji VAT-7e za grudzień 2016 r. danych niezgodnych z księgami rachunkowymi. Szczegóły opisano na str. 13 sprawozdania. W związku z powyższym obszar ten wymaga szczególnego nadzoru ze strony kierownika jednostki, który z mocy art. 53 ust. Ustawy o finansach publicznych odpowiedzialny jest za gospodarkę finansową. Powierzenie uprawnień i obowiązków w zakresie gospodarki finansowej i majątkowej dokonywane jest w formie pisemnej i potwierdzone przez pracownika przyjmującego te uprawnienia.

16. Podsumowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

1. W wyniku analizy wprowadzonej do stosowania polityki rachunkowości w Gimnazjum nr 56 stwierdzono niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości poprzez:

- brak zapisu dotyczącego metod wyceny aktywów i pasywów oraz zasad ustalania wyniku finansowego, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- brak opisu systemu przetwarzania danych lub systemu informatycznego, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3c cytowanej powyżej ustawy,
- nieokreślenie końca okresu amortyzacji mając na uwadze art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz nie podjęcie decyzji o częstotliwości dokonywania odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych w roku obrotowym mając na uwadze § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...),

- nieokreślenie w zakładowym planie kont zasad prowadzenia ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 a. Obowiązek prowadzenia ksiąg pomocniczych wynika z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- niezamieszczenie w polityce rachunkowości opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, wraz z opisem algorytmów i parametrów. Ponadto nie określono wersji oprogramowania i daty jego eksploatacji, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c cytowanej powyżej ustawy,
- nieokreślenie zasady przechowywania danych, w tym ksiąg rachunkowych (wydruków komputerowych) dowodów księgowych innych dokumentów stanowiących podstawę zapisu w księgach rachunkowych, mając na uwadze art. 71-73 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości,
- niustalenie w przepisach wewnętrznych techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 cytowanej powyżej ustawy.

2. Dyrektor Gimnazjum nr 56 nie dokonał aktualizacji zakładowego planu kont w oparciu o wytyczne wynikające z Pisma Okólnego nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. nie wprowadzając i nie opisując zasad funkcjonowania niżej wymienionych kont księgowych pomimo ewidencjonowania na nich operacji gospodarczych. Dotyczy to następujących kont:

- 220-000 Rozliczenie podatku VAT należnego w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 220-001 Rozliczenie podatku VAT naliczonego od nabycia towarów i usług pozostałych do rozliczenia w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 220-002 Rozliczenie podatku VAT naliczonego od nabycia towarów i usług zaliczanych do środków trwałych rozliczenia w danym miesiącu. Konto prowadzone wg stawek podatku VAT.
- 225-002-01 Podatek VAT należny
- 225-002-02 Podatek VAT naliczony
- 225-00W Rozrachunki wewnętrzne z tytułu podatku VAT.

Działanie takie narusza postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.a powyżej cytowanej ustawy. Zakładowy plan kont stanowiący element dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości powinien być dostosowany do aktualnych potrzeb jednostki.

Z powyższych ustaleń o wynika, że dyrektor jednostki nie dokonał aktualizacji polityki rachunkowości w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

3. W przepisach wprowadzających instrukcję kasową przywołano nieobowiązujące przepisy prawa:

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych (...) uchylone z dniem 01.01.2011 r.
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie szczególnych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych (...) (Dz. U. Nr 129, poz. 858) uchylone z dniem 11.07.2010 r.

Ponadto aktualizacji wymaga również zarządzenie z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie zasad prowadzenia postępowań w zakresie zamówień zakupów i usług. Aktualizacji należy dokonać mając na uwadze obowiązujące przepisy prawa.

4. W zakresie obowiązków głównej księgowej, który datowany jest na dzień 13.09.2012 r. przywołano art. 45 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, która to ustawa została uchylona z dniem 31.12.2013 r.

5. Do rozliczenia z miastem z tytułu dochodów budżetowych nie jest prowadzone konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych, ponadto nie jest prowadzone konto 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Zaniechanie prowadzenia ewidencji na ww. kontach jest niezgodne z obowiązującym w jednostce planem kont, oraz załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

6. Sprawozdanie zbiorcze Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. zostało sporządzone z naruszeniem zasad określonych w § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.02.2010r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Przywołany przepis stanowi, między innymi, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W przypadku sprawozdania sporządzonego, za ww. okres stwierdzono niezgodność w § 4010- wynagrodzenia osobowe z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Różnica to kwota 531, 00 zł.

7. Z kontroli dokumentacji w zakresie wynajmu pomieszczeń wynika, że dyrektor jednostki nie dopełnił czynności wynikających z art. 43 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami wymaganych od jednostki organizacyjnej na rzecz, której ustanowiony został trwały zarząd. Ustawodawca określił w cytowanym powyżej przepisie prawa obowiązki jednostki organizacyjnej, która po oddaniu nieruchomości w najem, użyczenie lub

dzierżawę zobowiązana jest do powiadomienia właściwego organu w przypadku zawarcia umowy na czas oznaczony do trzech lat. Jednostka powinna uzyskać zgodę organu w przypadku, gdy umowa zawarta jest na czas dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony. *Zgoda jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.*

8. Dyrektor jednostki nie opracował regulaminu wynajmowania pomieszczeń, pomimo obowiązku, jaki w tym zakresie został nałożony na dyrektorów placówek oświatowych przez Wydział Oświaty pismem z dnia 25.04.2016 r. (znak Ow-V.703.6.2.2016).

9. Przypis kwoty należnej z tytułu wynajmu miejsc parkingowych ewidencjonowany był w księgach rachunkowych pod datą ostatniego dnia miesiąca. Natomiast najemcy mieli obowiązek dokonywania wpłat zgodnie z umową do dnia 10-tego każdego miesiąca. Ewidencjonowanie operacji sprzedaży w sposób opisany powyżej narusza postanowienia art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

10. W wystawionych przez jednostkę fakturach sprzedaży (dotyczy mieszkań) nie wskazano podstawy prawnej dającej prawo jednostce do nie naliczania podatku VAT. Podstawę stanowi art. 43 ust.1 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. W związku z powyższym w odniesieniu do ww. faktur, zgodnie z art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług należałoby wskazać podstawę prawną zwolnienia za naliczania podatku.

11. Podatek VAT odliczono z faktur zakupu, które związane były z działalnością statutową jednostki. Odliczeniu podlegał podatek od faktur zakupu podręczników, od zakupów związanych z realizacją projektu „Gimnazjalista z pasją”. Wydatki związane z realizacją ww. projektu dotyczyły zakupu laptopów, gablot, tablic magnetycznych, zakupu mebli. Dokonując odliczeń podatku od zakupów wskazanych powyżej naruszono postanowienia art. 86 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, który stanowi, że, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, (czyli odliczenie) przysługuje podatnikowi, o którym mowa w art. 15 w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności

12. W dowodach księgowych grudnia 2016 r. stwierdzono faktury na zakup okularów dla pracowników szkoły, w których jako nabywcę nie wskazano Miasto Poznań, lecz imiona i nazwiska pracowników szkoły. Działanie takie jest niezgodne z Zarządzeniem Nr 64/2016/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7e przez Miasto Poznań.

Faktury dokumentujące zakup przez jednostkę obowiązkowo muszą w pozycji nabywca wskazywać Miasto Poznań, nazwę jednostki adres jednostki oraz NIP Miasta Poznania.

13. Na terenie przynależnym do szkoły wynajmowane były miejsca parkingowe na podstawie umów cywilnoprawnych. Sprzedaż usługi dokonywana była na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Usługa wykazywana była w rejestrze sprzedaży na podstawie dowodu PK „Polecenie księgowania”, w którym zbiorczo wykazano kwotę czynszu i naliczony 23 % podatek VAT. Zdaniem kontrolera poprawniejszy byłby następujący sposób działania. Jeżeli osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej nie zgłasza żądania wystawienia faktury, wówczas, aby prawidłowo ująć w rejestrze osiągniętą sprzedaż zgodnie z wytycznymi wynikającymi z pisma Skarbnika Miasta Poznania Fn- III/3228.2.5.2016 z dnia 21 marca 2016 r. należałoby wystawić dokument wewnętrzny w postaci faktury wewnętrznej.

14. Dane liczbowe wykazane w deklaracji VAT-7e nie są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Niezgodność dotyczy konta 200-001 „Rozliczenie podatku VAT naliczonego od nabycia towarów i usług pozostałych do rozliczenia w danym miesiącu”.

15. Do ewidencji zakupów towarów i usług jednostka nie stosuje konta 300 „Rozliczenie zakupu”, co uniemożliwia sprawdzenie wykazanej kwoty podstawy opodatkowania w rejestrze zakupów VAT z księgami rachunkowymi. Nieprowadzenie ewidencji na ww. koncie jest niezgodne z załącznikiem nr 6 do Pisma Okólnego Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r., w którym to załączniku zostały opisane między innymi zasady prowadzenia ww. konta w jednostkach budżetowych.

16. Sprawozdanie Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2016 r. zostało sporządzone niezgodnie z zasadami jego sporządzania opisanymi w przepisach prawa w załączniku nr 9 rozdział 2 § 13 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. W pozycji *N4.należności wymagalne* wykazano kwotę należności, które nie były należnościami wymagalnymi. Wykazane w sprawozdaniu należności miały wskazany termin zapłaty styczeń 2017 r. Z ogółu wykazanych jedynie kwota **147, 40 zł** winna być ujęta w pozycji należności wymagalne, ponieważ termin zapłaty dla dłużnika minął i nie została ona przedawniona ani umorzona. Ponadto zgodnie z zapisem cytowanego powyżej rozporządzenia *należności wymagalne rozumiane są, jako „wartość wszystkich bezspornych należności, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone”(...).*

17. Od należności w kwocie 147,40 zł, która nie została uregulowana do dnia 31.12.2016 r. zostały naliczane odsetki do dnia 30.05.2016 r. Po tej dacie zaprzestano ich naliczania, czym

naruszono postanowienia art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w związku z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

18. Dowody księgowe zatwierdzane były przez Dyrektora oraz główną księgową. Działanie takie jest sprzeczne z art. 59 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych.

19. Nie na wszystkich dowodach księgowych wskazana jest data przeprowadzenia kontroli merytorycznej, co narusza postanowienia pkt 8 obowiązujących w jednostce procedur obiegu dokumentów.

20. Na dowodach księgowych dotyczących zakupu składników majątkowych brak potwierdzenia przekazania składników do użytkowania oraz informacji o ujęciu zakupionych składników w księgach inwentarzowych. Działanie takie narusza postanowienia obowiązujących w jednostce procedur obiegu pkt 8, które wprowadzone zostały przez dyrektora zarządzeniem nr 10/2011 dnia 1 stycznia 2011 r.

21. Listy płac za grudzień 2016 r. nie zawierały daty ich sporządzenia, co narusza postanowienia art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości.

22. W wyniku kontroli dowodów księgowych grudnia 2016 r. kontroler ustalił, że z § 3020 wydatkowano środki z Funduszu Zdrowotnego Nauczycieli na wypłatę świadczenia dla dyrektora jednostki. W związku z powyższym sprawdzono, czy przy wydatkowaniu środków z funduszu przestrzegano zapisów uchwały Nr XXXV/353/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli z opieki zdrowotnej, określenia rodzajów świadczeń w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu jej przyznawania. Kontroler ustalił, że dyrektor Gimnazjum nr 56, nie dopełnił obowiązku wynikającego z § 4 pkt 2 cytowanej powyżej uchwały, ponieważ nie złożył wniosku do Dyrektora Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Jednocześnie zgodnie z postanowieniem § 5 uchwały cyt: „ w przypadku świadczenia dla dyrektora szkoły decyzję podejmuje Dyrektor Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania po otrzymaniu stosownego upoważnienia od Prezydenta Miasta Poznania ”².

23. W grudniu 2016 r. wypłacono nagrody dyrektora trójce nauczycieli pani. G.M., pani Ł. A. oraz pani W.B. niezgodnie z obowiązującym w jednostce regulaminem przyznawania nagród dyrektora. W aktach osobowych ww. osób nie umieszczono dokumentu stwierdzającego

---

² Uchwała Nr XXXV/353/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 8 kwietnia 2008 roku w sprawie środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli z opieki zdrowotnej, określenia rodzajów świadczeń w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu jej przyznawania ze zmianami.

przyznanie nagrody. Wymóg zamieszczania dokumentu wynika z postanowieniem § 6 cytowanego powyżej regulaminu.

24. Wyплаты gotówki z kasy dokonywano bez potwierdzenia jej odbioru, co jest sprzeczne z zapisem art. 21 ust.1 pkt 5 ustawy o rachunkowości. Na skontrolowanych dowodach załączonych do raportów kasowych dokumentujących wypłatę gotówki z kasy nie zamieszczano daty jej odbioru, co jest niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

25. Na wypłaconą gotówkę z kasy tytułem odprowadzenia na rachunek bankowy w grudniu 2016 r. nie wystawiono dowodu KW „Kasa wypłaci”. Niezałączanie do raportów kasowych dowodów potwierdzających poprawność dokonanych w nich zapisów narusza przepis art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz jest niezgodne z uregulowaniami wewnętrznymi w zakresie gospodarki kasowej.

26. W grudniu 2016 r. dokonywano zakupów, których płatność następowała gotówką bez wcześniejszego pobrania środków z kasy. Działanie takie uniemożliwiało przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz. U. 2013.885.j.t. oraz uniemożliwiało przeprowadzenie przez głównego księgowego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych, z planem finansowym, do czego zobowiązuje art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a cytowanej powyżej ustawy.

27. Na dowodach źródłowych dołączonych do raportów kasowych, nie zamieszczono numerów identyfikacyjnych pozwalających na powiązanie tych dowodów z zapisem księgowym. Działanie takie stanowi naruszenie zasady sprawdzalności ksiąg rachunkowych i narusza przepis art. 21 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

28. Konto 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było niezgodnie z zasadami opisanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zgodnie z rozporządzeniem cyt: „(...) Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych(...)”

29. Główna księgowa nie dokonywała technicznych ujemnych zapisów w celu zachowania czystości obrotów na koncie 130 w przypadku zwrotów, mylnych wpłat. Działanie takie jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz z obowiązującym w jednostce zakładowym planem kont.

Zapis techniczny powinien wyglądać następująco:

- (-) Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”
- (-) Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki.

30. Główna księgową nie prowadzi konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, 980 „Plan finansowy”. Obowiązek prowadzenia ww. kont wynika z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

31. Potrącenia od wynagrodzeń tytułem opłaty składek PZU ewidencjonowane były na koncie 234 „Rozrachunki z pracownikami”, co jest niezgodne z zasadami w zakresie jego funkcjonowania opisanymi w załączniku nr 3 do cytowanego powyżej rozporządzenia.

32. Zapisy księgowe nie zawierały daty dokonania operacji gospodarczej, czym naruszono postanowienia art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

33. Dziennik zapisów księgowych, księga główna nie są prawidłowo nazwane, co narusza postanowienia art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Sprawozdanie zakończone

Sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden znajduje się w dokumentacji Biura Kontroli, drugi otrzymuje kontrolowana jednostka. Do wiadomości kopie sprawozdania otrzymują: Skarbnik Miasta Poznania, Dyrektor Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Ustalenia zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały omówione z Dyrektorem kontrolowanej jednostki oraz główną księgową. Zgodnie art. 33 ust. 5 i 6 ustawy o systemie oświaty oraz § 40 w zw. z § 1 ust. 3 zarządzenia Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić stanowisko wobec zawartych w nim ustaleń, ocen, uwag i wniosków. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 8/2017

Poznań, dnia 24.08...2017 r.

Kontroler

GLÓWNY SPECJALISTA

ds. kontroli

Jadwiga Mazur
Jadwiga Mazur

